

METSATARISTU JA SELLE PERSPEKTIIVID

RMK
Toomas Kivisto
09.09.2021

TEEMAD

- Metsataristu olem
- Kuivendussüsteemid – olem riigimetsas
- Metsateed – olem, teedevõrk
- Mis ja milleks
- Kuidas
- Töökorraldus ja tööülesanded
- Seisund ja töömahud
- Kuidas edasi
- Partnerid metsaparanduses
- Tänapäevased mured

MIS JA MILLEKS

Kuivendussüsteemide hoiu eesmärgid

- Säilitada varasemast kuivendusest saavutatud puidu lisajuurdekasv ja parem kvaliteet
- Võimaldada metsateede ehitust ja vähendada teede hoiukulusid
- Aidata kaasa sellega kaasnevatele hüvedele – paranevad liiklemisvõimalused, väheneb metsa- ja pinnasekahjustuste oht, lageraielankide metsastamine on tulemusrikkam, pikeneb metsamaterjali kokkuveoperiood aastas jne
- Eesvoolude ja suublate kaitse

KUIVENDUSSÜSTEEMID - OLEM

- Metsamaad (RMK) 1 041 058 ha
 - sellest majandusmetsad 61,6%
- Kuivendatud (MSR) (08.09.2021) 509 136 ha
 - sellest kaitsealadel ja piirangutega 129 956 ha
 - *2008. aastal* 440 000 ha
- Majandusmetsades 379 180 ha
 - sellest turvasmuldadel kasvukohatüübid 37%
- Hinnang (geoinfo) – lisandub süsteeme ~25 000 ha

MIS JA MILLEKS

Metsateedevõrgu arendamise eesmärgid

- Korraldada metsa väljavedu ja kokkuvedu minimaalsete kuludega (teedevõrgu tihedus 1,2-1,5 km/100 ha)
- Tagada liiklus metsamajanduslike tööde korraldamiseks
- Tagada külastuskorraldus- ja looduskaitse objektide teenindamine
- Tagada eeldused metsapõlengute kiireks likvideerimiseks
- Aidata kaasa igapäevaste mugavamale kasutusele ning jahimajanduse korraldusele

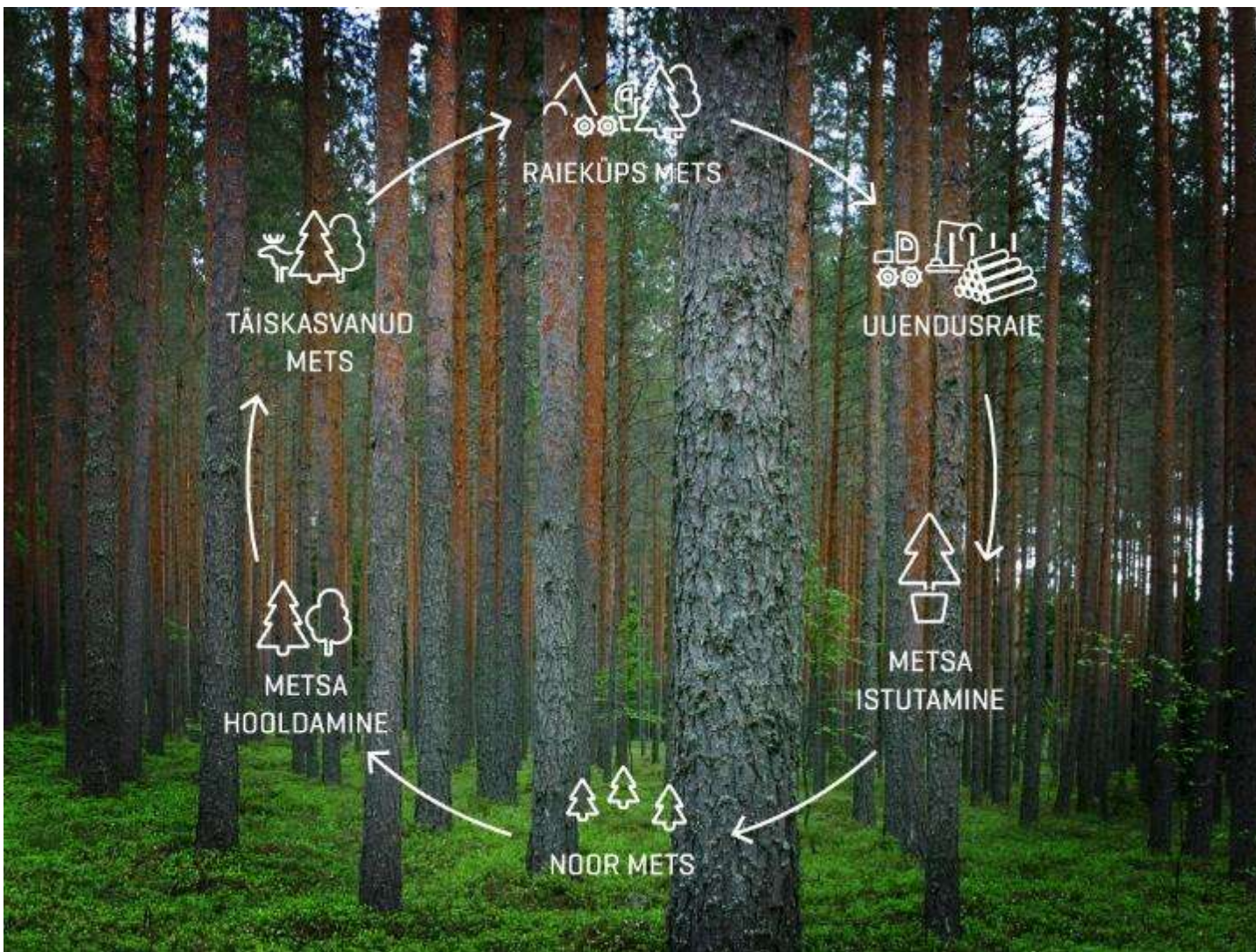
METSATEED - OLEM

- Metsateid (08.09.2021) 9269 km
 - sellest puidutranspordiks kasutatav ~6100 km

- Külastuskorraldust teenindab 420 km

- Looduskaitseobjekte ja poollooduslikke kooslusi teenindab 110 km

METSA ELURING

KUIDAS

- 01.01.1999 RMK moodustamine
- 2000/2001 Eesti säästva metsanduse standard, FSC
 - RMK uusi kuivendussüsteeme ei raja
- 2002/2003 Riigimetsa hea metsamajanduse tava
- 2003 Metsaparanduse keskkonnamõjude analüüs (KMA) – v.1
- 2005/2006 Metsakuivendussüsteemide majandamise strateegia – v.1
- 01.07.2008 moodustati metsaparandusosakond- ja talitus (14 töötajat)
- 2008 Strateegia ja KMA v.2
 - Märjad metsad
- 2011 Strateegia ja KMA v.2.1
 - Täpsustatud mõisted

TÖÖKORRALDUS

Metsaparanduse **planeerimise** eest vastutab metsaparandusosakond

Metsaparandusosakonnas töötab juhataja ja 4 piirkondlikku kavandamis-spetsialisti, kelle ülesandeks on metsa- ja muu taristu inventeerimise, nende seisukorra hindamise ning vajadusest lähtuvalt parendamise kavandamine

Planeerimine (maaparandusseadusest lähtuv uuendamise kavandamine või rekonstrueerimise projekteerimine) toimub riigihanke korras vastavuses RMK projekteerimisnõuetega

Kaasatakse eksperte soovitude andmiseks ja projektide ekspertiisi läbiviimiseks

Metsaparanduse **täideviimise** eest vastutab metsaparandustalitus

Metsaparandustalituses juhataja ja 8 piirkondlikku metsaparandajat, kelle ülesandeks on metsateede ja kuivendussüsteemide hoolduse korraldamine ning kavandatud või projekteeritud ehitustööde läbiviimine

Kavandatud / projekteeritud ehitustööde läbiviijad leitakse riigihanke korras

Töödele leitakse hanke korras pädevusega omanikujärelevalve

SEISUND

- Kuivendussüsteemid on vanemad kui 30 aastat
- Süsteemselt hooldamata
- Kinnikasvanud mulded ja kraavid, setted – hooldamine võimatu
- Keskkonnarajatised puuduvad
- Koprakahjustused
- Kraavimullete ja teede kasutamine (metsa majandamine) pole tagatud
- Maaomandi ja kitsenduste mosaiiksus – plaanilahenduste muudatused vajalikud

TÖÖMAHUD

(08.09.2021)

Staatus	Pindala ha	
MPS olem	509 000	
<i>Kaitsealad ja piirangud</i>	<i>130 000</i>	
Majandusmetsa kuivendussüsteemid	379 000	metsateid ~6100 km
Heas seisus: rekonstrueeritud (alates 2008)	204 000	metsateid 3482 km
Ehitamisel	39 000	metsateid 608 km
Projekteerimisel	44 000	metsateid 600 km
Ootab kavandamist	69 000	metsateid ~1000 km
Jääb tegemata	21 000	metsateid ~3000 km
Igal aastal tellitakse projekte	20 000	metsateid 300 km
Võetakse kasutusse korras kuivendussüsteeme	20 000	metsateid 300 km

KUIDAS EDASI

- Kuivendussüsteemide perioodiline hooldus 5-7 aastase intervalliga
- Võsa, setted ja voolutakistused eemaldatakse, keskkonnarajatised hooldatakse, nõlvad säilivad
- Paljudel objektidel tehtud 2 ringi hooldust
- Settemahtude oluline vähenemine – vajadus puudub või on väga väike. Intervalli pikenemine
- Teed peavad vastu. Kulumiskihi taastamine

MEIE PARTNERID

- Põllumajandus- ja Toiduamet
- Keskkonnaamet
- Transpordiamet (teeregister)
- Projekteerimisfirmad
- Maaparandus-, keskkonna- ja metsaeksperdid
- Ehitusfirmad
- Omanikujärelevalve teostajad
- Maaparandusühistud
- Aktiivsed maaomanikud
- Latvijas valsts meži (LVM)
- Tallinna Tehnikakõrgkool

TÄNASED MURED

- Valitseb projekteerijate ja ekspertide nappus – tööde tähtajad venivad
- Tunneme vajadust inseneritarkuse ja tehnilise toe järele
- Täiendkoolituste ja õppepäevade vajadus
- Püsib vajadus inseneride järele – näeme maaülikooli rolli
- Puudub kindlustunne, et valitud lahendused on alati parimad
- Ettepanek kaaluda sõltumatu maaparanduse „peaeksperdi“ rolli/institutsiooni loomist

TÄNAN!

toomas.kivisto@rmk.ee